

פחד דוד

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי **דוד חנניה פינטו** שליט"א

בן הצדיק המלוכ"ן רבי **משה אהרן פינטו** זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוכ"ן רבי **חיים פינטו** זיע"א

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

הדלקת נרות
7:04 | 7:19 | 7:14 | 7:22

מוצאי שבת
8:21 | 8:24 | 8:25 | 8:21

רבינו תם
9:05 | 9:08 | 9:10 | 9:05

שבת מברכין, ראש חודש ביום שלישי
המולד בליל שני בשעה 3:54 וחלק אחד

הילולא
דצדיקיא

- כז - רבי יצחק ב"ר יששכר אבולעפיה
- כח - שמואל הנביא ע"ה
- כט - רבי מאיר מפרמישלאן
- א - רבי מאיר הלוי הורביץ
- ב - רבי ישראל מוויז'ניץ
- ג - רבינו עובדיה מברטנורא
- ד - רבי מנצור מרזוק

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל
ישלח הודעה: mld@hpinto.org.il

משכיל לדוד

מעלת ייחוסן של ישראל

מה ראו להתקרב יותר מכל האומות, מיד סתם פיהם הקב"ה. אמר להם הביאו ספר ייחוסן שלכם כשם שבני מביאין שנאמר "ויתילדו על משפחותם" לכן מנאן בראש הסדר הזה אחר אלה המצוות ... ואחר כך "וידבר ה' אל משה במדבר סיני שאו את ראש"י. שלא זכו ליטול את התורה אלא בשביל הייחוסין שלהם, עד כאן.

מדברי חז"ל אלו יובן כי הסיבה לכך שזכו ישראל לקבל את התורה יותר מעמים אחרים - היא מחמת ייחוסיהן ושמירת הצניעות, מה שאין כן הגויים שאינם שומרים על ייחוסיהן. ועתה יובן מדוע המדרש מקשר בין מה שזכו ישראל לקבל את התורה למה שציווה אותנו הקב"ה שלא לאכול מאכלות אסורות, מכיוון שעם ישראל מרסנים את עצמם ואינם מתנהגים כבהמות ולכן אין ראוי שיאכלו בהמות טמאות. כמו שאמרו חז"ל "מעשיך יקרבוך ומעשיך ירחוקך" כיון שמעשיהם של ישראל כשרים - לכן נצטוו גם לאכול מאכלים כשרים, מה שאין כן אומות העולם אשר הולכים כסוס כפרד אין הבין ומתנהגים בלאו הכי כפחותים שבבהמות והחיות, ואין סיבה לאסור עליהם את אכילת הבהמות והחיות הטמאות או שאר שקצים ורמשים במטרה שייסיפו קדושה - כי בלאו הכי טמאים הם במעשיהם וטמאים בדרכם. נמצאנו למדים שאין דרכו של העם הנבחר כדרכם של אומות העולם, כי עם ישראל אמרו "נעשה ונשמע" ומקיימים את התורה בפיהם ובלבבם והיא נטועה בתוכם. מה שאין כן אומות העולם ואף אלו שרוממות אל בגרונם ומדברים גבוהה במציאות הבורא יתברך, אך פעלם סותר את דבריהם ומתנהגים כפחותים שבבהמות.

פרשה זו סמוכה לחג השבועות - חג מתן תורה, וכמובן שבימים אלו יש להוסיף עוד ועוד בעבודת ה' על אף שכל אדם מכין עצמו לקבלת התורה במשך שבעה שבועות - בימי הספירה שהם למעשה ימי הכנה לקבלת התורה. ומכל מקום אין לזלזל בימים האחרונים של ימי הספירה וצריך להמשיך בעבודת ה' ובהכנה לפני חג השבועות. ואם יזלזל בימים אלו וימנע בעבודת ה' הרי זה דומה לזוג שהתארסו והכינו עצמם לחתונה חודשים ושבעות. והנה בשבוע האחרון מוזלזלים בהכנות, והחתן הגיע לחופתו בלבוש לא נאה או באיחור גדול, הרי אין זה הגון. כך בעניינינו עם כל ההכנות במשך ימי הספירה צריך להמשיך בהכנות הרוחניות עד החג - לקדש עצמנו ולטהר רעיונו ובמיוחד בשלש ימי הגבלה שמעלתם רבה כמו שכתב החיד"א באריכות בספר "לב דוד" על גודל חשיבות שלשת ימי הגבלה. ואף הנשים צריכות להכין את עצמן ברוחניות על ידי הזהירות בצניעות ושמירת הלשון והתחזקות בשאר עניינים. ועיקר גדולתן של הנשים במה שעוזרות לבניהם ללמוד תורה וממתינות לבעליהן וזוהי יש להן שכל מעשי המצוות של בעליהן. ויהי רצון שנזכה להיכנס ליום הקדוש חג השבועות בקדושה ובטהרה ובהכנה הראויה, אמן.

"ויתילדו על משפחתם לבית אבתם" (במדבר א, יח) כותב רש"י "הביאו ספרי ייחוסיהם ועידי חזקת לידתם כל אחד ואחד להתייחס על השבט" עד כאן. ואמרו חז"ל שהתקנאו אומות העולם בישראל מה ראו להתקרב אלו במניין ובדגלים יותר מאיתנו, אמר להם הקב"ה- הביאו ספרי דיקונון שלכם ונמצא כל אחד אינו יודע מאיזו שפחה הוא. הרי שבפרשה זו מעלים על נס את צניעותם וקדושתם ושמירת ייחוסם של עם ישראל שהיו פרושים מן העריות, שלא כמו אומות העולם שלא שמרו על ייחוסם.

ופרשה זו נקראת בתחילת תקופת הקיץ, אשר בה בפרט יש צורך גדול בשמירת העיניים. וצריך משנה זהירות מלהיכשל ברחוב הפרוץ שלדאבון ליבנו כמעט בלתי ניתן לעבור בו מבלי להיכשל, ורק על ידי שמירת העיניים נמנע האדם מן העבירה ושומר על ייחוסו וייחוס משפחתו.

ויש להבין בפרשה זו, מדוע האריכה התורה מאוד בפירוט חשבונם וייחוסם וכן מספרם המדויק של ישראל, וגם מצינו זאת בפירוט הדגלים ובני לוי. וזה דבר תמוה שהרי גופי תורה לא נאמרו אלא ברמיזה, כמו מלאכות שבת שאיסורן בסקילה ואף על פי כן לא נאמרו אלא ברמיזה בלבד. כמו שאמרו חז"ל (שבת מט, ב) אבות מלאכות ארבעים חסר אחת, ר' חנינא אומר כנגד מלאכות המשכן, ר' שמעון בן ר' יוסי בן לקוניא אומר כנגד מלאכות ארבעים חסר אחת, הרי שכל הלכות שבת בתורה ארבעים חסר אחת. ואילו חשבון המשפחות וייחוסם - האריכה בהם התורה בפסוקים מרובים ומדוע?

ונראה לומר כי עצם העובדה שהתורה הרחיבה בספור ייחוסם של ישראל, מלמדת על הערכתו של הקב"ה לעם ישראל, ואת הענקת חשיבותו אליהם- כל זאת מפני צניעותם ושמירת ייחוסם כי הרי הדבר מעיד על הטהרה והקדושה ועל הצניעות שיש בעם ישראל, ולכן זכו לקרבה זו. כמו שהזכרנו לעיל בשם חז"ל כי קדושת המשפחה הוא היסוד של ישראל והבסיס לחיי תורה ומצוות ולכן האריכה בזה התורה.

ובאה התורה ללמדנו בזה לקח ומוסר על חשיבות העניין כי אין דרך התורה לקצר במקום שצריך להאריך וכבר אמר דוד המלך ע"ה (תהילים קיט, צו) "רחבה מצוותך מאוד". ובמקום שאמרו להאריך אינו רשאי לקצר ולמה הדבר דומה- לאדם הנותנת לתינוקה בקבוק חלב שהרי היא אינה נותנת לו "בקיצור" דהיינו מעט מן החלב, אלא נותנת לו בשפע- בקבוק שלם למען יאכל וישבע ויותיר. וכך גם בשעה שנתן הקב"ה את התורה לעם ישראל והסביר לו דבר לפרטיו ולא חסך במילים, וכן בדבר שהוא יסוד האומה כקדושת המשפחה- לפי שיש בזה חשיבות עליונה.

עוד אומר המדרש רבה על הפסוק (ויקרא ג, ד) "זאת החיה אשר תאכלו" מדד הקב"ה כל האומות ולא מצא אומה הראויה לקבל את התורה, אלא ישראל בלבד. והקשה בספר "דברי יואל" וזה לשונו- וצריך ביאור מדוע המדרש דימה את קבלת התורה לפרשת "זאת החיה"?

ונראה לי להסביר בסייעתא דשמיא על פי מה שאמרו חז"ל (ילקוט פרשה זו רמז תרפ"ד) בשעה שקיבלו ישראל את התורה נתקנאו בהם אומות העולם. אמרו

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר
הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

דברי חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

מדוע הפסיק האברך ללמוד עם העו"ד?

"וידבר ה' אל משה במדבר סיני" (במדבר א, א)
ומה איכפת לנו היכן דיבר ה' עם משה? דרשו חז"ל שיש בזה ענין ללמדנו "בג' דברים ניתנה התורה: באש ובמים ובמדבר - מה אלו חנים לכל באי העולם כך דברי תורה חנים הם".
מעשה נורא מובא בספר 'כאיל תערוגו' על אברך כבולל פוניבז' שהיה דחוק בפרנסה, והיה לו כוח להנעים דברי תורה על שומעיהם, ולכן למד בין הסדרים עם ילדים מכיתות גבוהות ובחורים מיישיבה קטנה. יום אחד הציעו לו שישנו עו"ד דתי שרוצה למסור שיעורים בבית כנסת, וכמובן אינו יודע ללמוד, לכן הוא מוכן לשלם למישהו שיכין איתו שיעורים. כמובן המושגים של העו"ד הללו בתשלום היו כמו שעה של עו"ד ולא של אברך.

אז אברך קבע עמו לימוד של שעתיים פעם בשבוע, והיה מכין לו כל פעם שיעור אחר, מתוך איוה מערכה של רבי שמואל רוזבסקי או של רבי אלחנן וסרמן וכדומה, דברי תורה ערבים, ומאותה פעם בשבוע קיבל הרבה יותר ממה שקיבל מהאברכים שלמד עם בניהם כל השבוע, ושמח שיכול לנצל את בין הסדרים ללמוד תורה ולא צריך לבזבז זמן ללמוד עם צעירים.

בסיום החודש הראשון שקיבל את הכסף, באותו לילה הניח את המשקפיים ליד המיטה כרגיל, אך הם נפלו ונשברו. לאברך דגן היו לו עדשות יקרות מאד, ועלות התיקון היתה בדיוק בסכום שקיבל מהעו"ד.

למעשה היתה לו הרגשה קשה עם העו"ד, מהגישה שלו לתורה. כל פעם כשהיה אומר לו את ביאור דברי הרמב"ם למשל, היה העו"ד אומר: "בטוח שהרמב"ם לא חלם על זה, אך אין ספק שמדובר כאן ברעיון מבריק מה שאתם מכניסים ברמב"ם, ואני יאמר זאת בשיעור". אך עם כל זה האברך הנ"ל המשיך להכין את השיעורים עם העו"ד, שהרי זה היה סכום גבוה מאד ובזכות זה יוכל ללמוד בנחת.

עבר חודש נוסף ושוב קיבל סכום גבוה במוזמן. הגיע לביתו ונודע לו שאשתו ניקתה היום את התריסים, וכשהזיזה תריס אחד הוא נפל למטה ורק בנס לא הרג מישהו. עלות התיקון - באותו סכום שקיבל מהעו"ד!

ראה שהדברים עולים מדרגה, כבר סכנת נפשות, והחליט שצריך להיכנס לראש הכולל מרן הרב שטיינמן זצ"ל, ולשאלו מה ההסבר. מרן שמע את הסיפור בכובד ראש, את כל השיקולים, את השיח של העו"ד, ואמר לאברך:

"כשמלמדים מישהו תורה יכולה להיות לזה אחת משתי סיבות. לפעמים זו תועלת ללומד, אפילו שלכאורה אין כאן תועלת למלמד, כגון שלומדים עם ילד או בעל תשובה מתחיל, שלכאורה אין כל תועלת לימודית למלמד, אך ללומד זו תועלת. ואז צריך ללמד והקב"ה נותן שכר שמתעלים במקום אחר. ולפעמים זו תועלת למלמד, כגון כשאומרים שיעור בפני אנשים שלא כל כך מקשיבים, או לחילופין שיכולים גם ללמוד לבד לא פחות טוב, אך למלמד זו תועלת, הוא מכין ויוצא ברור. וזו גם סיבה ללמד.

אך אם אין תועלת לא ללומד ולא למלמד, התועלת היחידה היא כסף - בשביל כסף לא לומדים תורה. במקרה שלך העו"ד שאינו מאמין שזו תורת אמת, לא יכולה להיות לו מזה שום תועלת, ולך גם אין תועלת. אם כך תפסיק".

אף על פי שקבלת לשון הרע (כלומר להחליט בלבו שהדבר אמת) אסור מן התורה, מכל מקום אמרו חז"ל שלחשוש אמנם צריך.
ביאור הדבר, שהשומע צריך לקבל את הדבר בדרך חשש בעלמא, ורק כדי לשמור את עצמו ממנו שלא יגיע לו היזק על ידו.

מי יכול לעמוד בניסיון?

באחד מימי חודש אייר התשע"א, ערכת קבלת קהל בישיבה, והייתי אמור לשהות שם עד השעות המאוחרות של הלילה. בניגוד לכל הסבר, עלה בדעתי בשעה חמש בערך לשוב לביתי. דבר בלתי מובן כלל בשעה שאני אמור לשהות שעות רבות בישיבה בקבלת קהל ובזיכוי הרבים. וכך ממחשבה למעשה, נפניתי לשוב לבית. כשעליתי במדרגות הבניין נתקלו עיני בשלושה אנשים היורדים למולי. לא ייחסתי חשיבות מרובה לכך, אולם כשהגעתי בסמוך לדלת - התחוויר לי מה שאירע. דלת הבית הייתה פתוחה לרווחה, ומיד הבנתי שנגנבה פרצו לביתי...

השוטרים עמדו והנהנו בראשיהם בהסכמה גמורה לדברי. בעיני חלק מהם אף עלו דמעות והם סיפרו לי בכאב רב על בעיות חינוך קשות בהם הם מתמודדים עם ילדיהם בעקבות הצפייה במכשיר הפסול הזה.

וכשהגישו לפני השוטרים דף שאלון, וביקשו שאמלא בו הצהרה על החפצים שנגנבו מן הבית, אמרתי להם כי ברוך ה' לא נגנב מאומה מן הבית.

ואז פנה אלי אחד מן השוטרים ואמר בחיוך "זו לי הפעם הראשונה שאני שומע על אדם שנערכה פריצה בביתו, ומנגד הוא מצהיר שלא נגנב מאומה. הרי ביכולתך לטעון שנגנבו מבייתך חפצי ערך רבים, ותקבל החזר מלא מחברת הביטוח".

והוסיף "כך נוהגים אנשים רבים..."
נדהמתי מעצם הרעיון ועניתי "האם ייתכן שבעד בצע כסף אשקר?! חלילה לי מעשות זאת, הרי תורתנו הקדושה אוסרת עלינו להוציא דבר שקר מפינו. ויתרה מזו - עלול להיגרם חילול שם שמים נורא ממעשה שכזה. הרי בוודאי יתבעו את הגנבים על מה שלקחו והם במקביל יודו שלא גנבו מאום כפי שאכן היה. נמצא אפוא שהצהרתי הייתה שקרית. ואיך אעשה הרעה הזאת לאלוקים"!

השוטרים לא יכלו להסתיר את התפעלותם הרבה מדברי, וברוך ה' זכיתי ונתקדש שם שמים על ידי. וכמובן שעבורי הדבר לא היווה כל ניסיון כלל ועיקר, כי אדם המנהל את חייו על פי אורח תורה ומצוות יודע שכן עליו לנהוג. מחשבותיו דבוקות בבורא יתברך ובתורתו, ותמיד הוא ממלא אחר רצונו ה' יתברך. לא הכסף והזהב הם אלו העומדים לנגד עיניו, כי אם ציווי הקב"ה ומאמין הוא בבירור שגם במסתרים עין ה' יתברך צופה ומביטה עליו. על כן ירא וחרד הוא לנפשו מלחטוא. אולם מי שטרם זכה, והוא מרוחק מחיי תורה ומצוות - כל ניסיון קל וקלוש נראה בעיניו קשה עד למאוד, שזקוק הוא לכוחות בלתי אפשריים כמעט כדי לצלוח אותו ולעברו, היות ואין בידו תורה, אין לו את הכלים הדרושים בהתמודדות מול היצר הרע.

וכן קישרתי את מה שראו עיני דקות ספורות קודם, שהאנשים אשר ירדו במדרגות הבניין הם אלו שכנראה הייתה ידם במעל. אולם בחסדי שמים הם לא הספיקו ליטול מאומה כי אחד מהם עמד בחלון, ודיווח להם שאני עושה את דרכי הביתה וכך הם נמלטו על נפשם מיד. וראיתי בזה את השגחת ה' יתברך עלי שנתן בליבי מחשבה באופן מפתיע לקום ממקומי ולשוב הביתה. וברוך ה' נתקיים ב' הפסוק (בראשית לג, יח) "ויבא יעקב שלם" - שלם בגופו, שלם בממונו שלם בתורתו. מה אשיב לה' כל תגמלוהי עלי. כמובן שכמתבקש על פי חוק, הגיעו לאחר האירוע שוטרים רבים אל הבית, על מנת לחקור את פרטי המקרה ולקחת סימני זיהוי. כשערכו חיפוש בבית שאל אותי השוטר "כיצד ייתכן שאין לכבוד הרב מכשיר טלוויזיה בביתו", וכידוע שבצרפת נדיר למצוא בית שאין בו את המכשיר הנתעב הזה.

נעניתי ואמרתי לשוטר "וכי לשם מה אני זקוק למכשיר זה, האם בכדי לראות מיני תועבות למיניהן. שפיקות דמים עבודה זרה וגילוי עריות המשחיתים את הנפש ומכילים את הנשמה, הרי אתם בתוקף תפקידכם כשוטרים - יודעים היטב כמה אנשים חוטאים ומסוכנים מסתובבים ברחוב, וברור שאת מעשיהם הלזוים הם למדו מכל מיני תוכניות תועבה שראו במכשיר הזה".

במה מפטירין

הפטרת השבוע: "והיה מספר" (הושע ב)

הקשר לפרשה: בהפטרה מבשר הנביא הושע, שמספר בני ישראל ירבה ויהיה כמו חול הים אשר לא ימד ולא יספר, שהוא מענין הפרשה ותחילת 'ספר הפקודים' שמוזכר בו מפקד וספירת בני ישראל.

נצור לשונך

לשמור שלא יגיע היזק

תולה ארץ על בלימה

בדרכי אבות

פרקי הדרכה ממשנתו של הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א
על מסכת אבות

פניני הפרשה

פרק חמישי

הכל תלוי בצער ובמסירות נפש

"בעשרה מאמרות נברא העולם"

אפשר לפרש מאמר רבותינו, כי הטעם שנברא העולם בעשרה מאמרות, מה שהיה יכול להיות במאמר אחד, כדי להודיע לבאי עולם, שעתיד הקב"ה ליתן שכר גדול לצדיקים המקיימים את העולם, שאי אפשר לבני אדם לדעת את זה מראש, וכמו שאמר הנביא (ישעיה סד, ג) "עין לא ראתה א-להים זולתך".

וכשם שאמר הקב"ה כשברא את העולם בהרבה מאמרות, שהיה יכול לכוללם במאמר אחד, כך שכרם של צדיקים יש מצוה אחת שמקבלים עליה שכר הרבה, לפי שפעמים היא כוללת הרבה דברים, ודבר זה אינו ידוע רק להקב"ה, והכל תלוי בצער ובמסירות נפש של המקיים אותה, ולפי התוצאות שיצאו ממנה.

ואתן דוגמא לכך. עשיר אחד נתן לעני פרוטה לצדקה, הלך העני וקנה לחם. כשהגיע לביתו, נטל ידיו לסעודה, ונטלו בני ביתו את ידיהם עמו, בירכו על הנטילה ועל הלחם, ואחר כך בירכו ברכת המזון. הנה כל הדברים הללו לא התאפשרו להם, אלא על ידי אותה פרוטה שנתן העשיר לעני.

וגם להיפך. יש עשיר שנתן אלף זהובים לצדקה, ויש עני שנתן פרוטה אחת, ונתינתו של עני חשובה לפני הקב"ה, יותר מנתינתו של העשיר.

וכל כך למה? מפני שהעני נתן במסירות נפש, והעשיר לא נתן במסירות נפש, ואמרו (אבות ה, כג) "לפום צערא אגרא".

לכן הקב"ה מדקדק עם חסידיו כחוט השערה (יבמות קכא, ב), ואילו לרשעים הוא מאריך אפו, ואף על פי שהם מכעיסים אותו הרבה הוא מעלים עין ממעשיהם, כי הצדיקים עושים על ידי מעשיהם הטובים קורת רוח לפני הקב"ה כל רגע ורגע, וכיון שנכשל בדבר קטן, מיד מרגיש הקב"ה באור שנמתעט, והוא מעניש אותו. לעומת זאת הרשע, הרי הוא מרשע הרבה, לכן אינו מדקדק עמו על הדברים הקטנים, אבל עתיד הוא להיפרע ממנו על כל דבר ודבר אם לא ישוב, והכל יבא בחשבון.

וגם דבר זה הוא לפי המשקל, שהרי לפי מדריגת הצדיק אותו עוון שנכשל בו הקב"ה מדקדק בו, ואינו מדקדק עם הרשע שעשה אותו מעשה, לפי שכל ימיו בעבירה, ועתיד הקב"ה להיפרע ממנו על הכל ביחד.

הכל מאת השם

"שאו את ראש כל עדת בני ישראל למשפחתם לבית אבתם במספר שמות זכר לגלגלתם" (במדבר א, ב)

לכאורה המילים "במספר שמות" מיותרים אחרי שכבר כתוב בתחילה "שאו את ראש כל עדת בני ישראל"?

רבי אריה לייב צינץ זצ"ל, מבאר בספרו 'מלא העומר' על פי מה שאמרו חז"ל (ויקרא רבה לב, ה) שבני ישראל במצרים לא שינו את שמותם. וזה שמר עליהם מלהיטמע ולהתבולל בין הנכרים, כי שמם הוכיח עליהם שזרע ישראל המה ואין להם להתקרב אל המצריים הטמאים.

ולכן הזכיר הכתוב "למשפחותם לבית אבותם", להדגיש שהתייחסו ישראל על משפחותם ועל בית אבותם. וכיצד עלה בידם להדבק במשפחותם ובית אבותם ולבלתי התערב עם זרים, לזה אמר הכתוב "במספר שמות", משום שהם החזיקו בשמותיהם של אבותיהם במצרים.

הרב יוסף ברגר שליט"א מוסיף בשם האדמו"ר ממישקולץ שליט"א את שהוא נוהג לומר בבריתות מילה:

אנו מברכים את הרך הנימול "כשם שנכנס לברית כן יכנס לתורה לחופה ולמעשים טובים". והפירוש הוא: כ"שם" - בזכות אותו שם יהודי שקיבל הרך הנימול בשעת הברית, "כן יכנס לתורה לחופה ולמעשים טובים" - זה יעמוד לו לימינו לזיכרון בכל מקום כי יהודי אמיתי הוא, עם 'שם' יהודי של אבות אבותינו הק', ויגרום לו שיוכל להמשיך בדרך התורה והיראה ולהיכנס לתורה לחופה ולמעשים טובים...

רחמים מיוחדים לבעל חסדים

"איש על דגלו באותות לבית אבותם יחנו בני ישראל מגד סביב לאהל מועד יחנו" (במדבר ב, ב)

רמז נפלא כותב רבינו יוסף חיים זיע"א בספרו 'בן איש חי', שאותם אלו שהם מתעסקים במצוות צדקה לחונן ולפרנס אנשים דלים ורעבים, מובטחים הם, כי הקב"ה יחון אותם ויקרבם אליו ביותר.

וזאת על פי המבואר במסכת שבת (קד, א) על רמז שמות האותיות גימל-דלת, "גמול דלים". וזה הפירוש כאן בדברי הפסוק: "מנגד" - הם אותיות: "מן-גד", כלומר, מן המצוה הגדולה הזאת של "גמול דלים", אז יהיה "סביב לאוהל מועד יחנו" - יחנו וירחמו עליו מלמעלה סביב תמיד.

עיגול החשבון

"פקדיהם למטה ראובן ששה וארבעים אלף וחמש מאות" (במדבר א, כא)

במנין בני ישראל המופיע בפרשה זו ובעוד מקומות בתורה, יש דבר מאוד תמוה, שתמיד המספרים הם מלאים בלי יחידות, לפעמים זה מסתיים במאות ולפעמים בעשרות, אבל אף פעם לא מסתיים במספרים יחידים, וזה תמוה, איך יתכן שכל השבטים היה מנינם במספרים עגולים.

על כך כותב רבי ישעיה דטראני זצ"ל, שאין דרך הכתוב להקפיד בזה כדכתיב: "תספרו חמישים יום" ואינם אלא מ"ט יום, וכן ארבעים יום ואינם אלא ל"ט, ע"כ.

ובספר 'טעמא דקרא' כותב מרן רבי חיים קניבסקי שליט"א, שבכל השבטים היו מאות שלמות חוץ משבט גד שהיה חמישים. והביאור בזה הוא שבכל השבטים לא החשיבו את הפרטים, ולכן אם היה יותר מחמישים החשיבו את זה כמאה, ואם היה פחות מחמישים החשיבו במאה הקודמת, אבל בשבט גד שהיה ממש חמישים בצמצום אזי מוכרחים היו להחשיב אותם.

קוים לדמותה של אשת חיל בישראל

היְתָה פְּאִינֵיּוֹת סוֹחֵר

ה'חווה מלובלין' רבי יעקב יצחק הלוי הורוויץ זצ"ל, נודע בדברותיו חוצבי הלהבות על הזהירות שיש לנקוט בכל הליכות האדם. כידוע, החווה מלובלין גיבש שיטה עיונית מקורית אותה למד ממוריו המגיד רבי דב בער ממזריטש ורבי אלימלך מליז'נסק זכר צדיקים לברכה, והוסיף עליה ממדים חדשים והעמיק בה מניסיונו המעשי.

מאורע מסעיר שאירע בעיירה בלובלין, הביא אותו ללמד את החסידים מוסר השכל שיש ליטול מהסוחרת הממולחת שנתגלתה.

בעיירה היה סוחר תכשיטים מפורסם שכל בני העיר רכשו אצלו ממגוון תכשיטי שיצא להם שם ותהילה ביופיים המיוחד ואיכותם המשובחת. באחד הימים נכנסה לחנותו אשה הדורה, שניכר עליה כי היתה עשירה ביותר, והחלה לבחור תכשיטים רבים ומגוונים שערכם לא יסולא בפז.

הסוחר, שידע כי מדובר בבעלת אמצעים שלח אף את אחד ממוכריו לסייע לה לבחור חלק מהיהלומים, וכשרק סיימה את חיפושיה החלה האשה פונה לכיוון הדלת כשבידה צרור של תכשיטים יקרי ערך.

מכיוון שכן פנה אליה המוכר ושאל אותה בענין התשלום המגיע לו על התכשיטים. והיא משיבה על אתר שאין לו ממה לדאוג; בעלה העשיר, רופא דגול, חייב לראות את התכשיטים שהיא בחרה לעצמה "ואם תכשיטים אלו ימצאו חן בעיניו הוא ישלם לך את מלא הסכום שמגיע לך..."

המוכר חשש מהסכום שכזה, אך היא הרגיעה אותו באומרה: "אם הנך דואג, בא עמי לביתי, שם תוכל להסדיר את העניין בזריזות, אשמש לך אני כערבה על הסכום שתקבל מבעלי שבועדי ישמח לראות את התכשיטים היפים הללו".

הסוחר הרהר קמעא ואחר כך ביקש ממוכריו להישאר בחנות ולהסדיר את עסקיו, ואז נפנה לצאת עם האשה לביתה. הם הגיעו אל אחד מבתי המפוארים של העיר, ולאחר שעברו דרך מחסומים ופתחים לרוב נכנסו לבית. הסוחר התבקש לשבת ולהמתין לבעה"ב שיתפנה מעיסקיו... הוא יושב וממתין אך הזמן הולך ומתארך ולא

קורה דבר.

בצר לו פנה לאחד המשרתים ושאל אותו היכן נמצא בעל הבית, והוא מצביע לו על סוף המסדרון בדלת הפינתית, והמוכר שם פעמיו לעבר המקום, הוא נוקש חרישית על הדלת ומורשה להיכנס.

לאחר דקות מספר נפנה הרופא המבוגר, שעיסוקו היה באבחון מדויק של חולי נפש שונים שהיו בטיפולו ושאל את המוכר לפשר הגעתו. והוא מספר לו את סיפור המעשה, ורומז לו ברורות כי הוא מצפה לסכום המגיע לו.

הרופא משיב לו, כי אכן שמע מרעייתו כי יש אדם חולה שאמור לבוא אליו, שהוא הוזה וחושב כל העת שחייבים לו ממון, אף חושב עצמו לעשיר למרות היותו דל, אף חושב כי אשתו חייבת לו סכום כסף גדול... אך אמר הרופא - לפני שאוכל לטפל בך, אצטרך לשאול אותך מספר שאלות.

סוחר התכשיטים לא האמין למשמע אוזניו. הוא החל לצבט את עצמו על מנת להיווכח אם חולם הוא, והרופא ממשיך ומפרט לו את דרכי הפעולה הנצרכים במקרים קשים שכאלו. הוא החל קולט עד היכן נפל ועל מה סמך, וכמעט נופל מתעלף...

סיים הצדיק את סיפור המעשה באומר, שכל אשה יכולה להיות אשת חיל הסוחרת עברו במצוות, אך לעתים נופלים אנו בפח

של האשה, ונותנים את כל הסחורה הטובה שבידינו לאותו יצר רע שטמון בה, שמבקש מאתנו למכור לו זאת תמורת אסמכתאות שונות וערביות מפוקפקות, ורק לאחר זמן מגלים אנו את התרמית שנקרתה בסולם העלייה בדרכנו.

כמו ים סוער

הדמיון של אשת החיל לאוניה, יוכל להתבאר גם על פי מה שאמר כ"ק מרן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל לכ"ק מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א, על דברי חכמינו ז"ל (סוטה ב, א) "וקשין לזווגן כקריעת ים סוף" והעולם טועה לחשוב כי הקושי מתבטא רק בתחילה על מציאת

הזיווג, אולם על האדם לדעת כי אין הקושי רק לאותה שעה בלבד עד שימצא את זיווגו, אלא במשך כל ימי הנישואין ישנו קושי לזיווג להמשיך ולהתקיים בין אדם לאשתו ממש כקריעת ים סוף.

כל יום ויום בחיי הנישואין, אמר כ"ק רבי משה אהרן זיע"א, הוא כחיים חדשים, לכן דימו זאת חז"ל לקריעת הים שהוא סוער ויש בו גלים לרוב. ואם האדם לא יתייגע לשחות נכון, או לתמרן את האוניה כהוגן, הרי שהוא מיד יטבע בין גלי הים הסוערים.

וכך הם פני הדברים בין אדם לאשתו - עד כמה יש לנו להתגבר על הגלים שהם המהמורות והקשיים של בני הזוג עד שיקרע מהם הריב וישכון ביניהם השלום.

וכך כל דרך חיי הנישואין רצופה היא בגלים ומכשולים, וצריך האדם להתייגע ולעבוד על עצמו עבודת קודש שהיא עבודה יומית בשיפור המידות ובתיקון המעשים, ורק אז יצליח בסיעתא דשמיא ויעלה זיווגו יפה.

וכן הוא הענין בעבודת קודשא בריך הוא, עבודת ה' - יש להשקיע בעבודה קשה ומאומצת, עבודת משא עם עמל וטרחא ולהרגיש את עול מלכותו יתברך עלינו, ואז מובטחת לאדם עלייה וגדלות רוחנית הן בתורה והן ביראת שמים.

בשורה טובה לשוחרי תורה

הופיעו ויצאו לאור הספרים החשובים

אעירה שחר

על התורה והמועדים
ו' חלקים

מאת מורנו ורבנו הגה"צ

רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בתי כנסת בתי מדרש, ישיבות וכוללים

המעוניינים לקבל את הסט ישלחו פקס 02-6433570